

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จากสถานศึกษา 20 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยประธานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 252 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม) ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด และได้แบบสอบถามคืนมา 248 ฉบับ เมื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามปรากฏว่าจำนวนแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ มีจำนวนทั้งสิ้น 244 ฉบับ

ตารางที่ 5 แจกแจงจำนวนประชากร

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน	คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
		ประธานคณะกรรมการฯ	ผู้บริหารฯ	กรรมการฯ	รวม
จ้วบวิทยาคม	361	1	1	13	15
คอนเงินพิทยาคาร	128	1	1	6	8
หนองเหล็กศึกษา	393	1	1	13	15
ศรีสุขพิทยาคม	256	1	1	7	9
มะค่าพิทยาคม	371	1	1	13	15
เลิงแฝกประชาบำรุง	233	1	1	6	8
หนองบัวปียนิมิตร	151	1	1	6	8
ท่าขอนยางพิทยาคม	871	1	1	13	15
นาสีนวนพิทยาสรรค์	158	1	1	6	8
ขามป้อมพิทยาคม	352	1	1	13	15
เสื่อโก้วพิทยาสรรค์	552	1	1	6	8
นาข่าวิทยาคม	905		1	13	14
หนองโกวชาประสิทธิ์ พิทยาคม	150	1	1	6	8
หนองโพธิ์วิทยาคม	393	1	1	13	15
หัวเรือพิทยาคม	692	1	1	13	15
มัธยมดงยาง	306	1	1	13	15
เวียงสะอาดพิทยาคม	531	1	1	13	15
เมืองเตาวิทยาคม	634	1	1	13	15
เกิงวิทยานุกูล	196	1	1	6	8
โคกก่อพิทยาคม	510	1	1	13	15
รวม	8,292	19	20	205	244

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจาก การศึกษาเอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ที่สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทาง การศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องและ วิธีการสร้างแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 56-84)
3. กำหนดขอบข่ายของคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำมาสร้าง แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าให้ครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความ ถูกต้องและความเที่ยงตรงและความครอบคลุมเนื้อหา

5.1 ดร. นางเยาว์ แคนสุข คุณวุฒิ ค.ค. การบริหารจัดการศึกษา ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อ ตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถาม

5.2 นายชัยยนต์ ผือ โย คุณวุฒิ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเสื่อ โถ่กัวิทยาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถาม

5.3 นายสุริยงค์ วงษ์บุศกร คุณวุฒิ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองเหล็กศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถาม

5.4 นายสุภกฤต บุญพิพัฒมงคล คุณวุฒิ ศศ.ม. การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเลิงแฝกประชาบำรุง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

5.5 นายธีรพงษ์ จันทร โสภณ คุณวุฒิ คม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเลิงแฝกประชาบำรุง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล และตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ โรงเรียน โนนหันวิทยายน จำนวน 13 คน โรงเรียน มัชฌมหนองเขียว จำนวน 15 คน และ โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 73-120) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการกองศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในเก็บข้อมูล

2. กำหนดรหัสลงบนเครื่องมือ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายเวลาในการเก็บแบบสอบถาม แบบสอบถามส่งและรับคืนด้วยตนเอง ภายใน 15 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วคัดเลือกฉบับที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะของ ตัวแปรอิสระ แล้วตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

คะแนนระดับ 5	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
คะแนนระดับ 4	หมายถึง	มีความต้องการมาก
คะแนนระดับ 3	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
คะแนนระดับ 2	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
คะแนนระดับ 1	หมายถึง	มีความต้องการที่ต่ำสุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยลำดับ ดังนี้

3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 120-126)

ค่าเฉลี่ย	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
4.51-5.00	มีระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีระดับมาก
2.51-3.50	มีระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีระดับน้อย
1.00-1.50	มีระดับน้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ค่าเที่ยงตรงของแบบสอบถามตามเนื้อหา เรียกว่า ดัชนีสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) โดยใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2552 : 257)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
	R แทน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2554 : 90)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_1^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
$\sum S_1^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
k	แทน	จำนวนข้อ

2. สถิติพื้นฐานได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร

(บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σx	แทน	ผลรวม

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน โดยกำหนดกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหาร การศึกษา เป็นที่ยอมรับในชุมชนในด้านการบริหารงานและความสัมพันธ์กับชุมชน หรือ เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการระดมทุนเพื่อการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับในชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาปริญญาเอกด้านการบริหาร การศึกษาหรืออยู่ระหว่างการศึกษา หรือ ผู้บริหารที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารการศึกษา และเป็นผู้ที่เคยได้รับ โล่เกียรติคุณ หรือเข็มเชิดชูเกียรติ จากการทำงานด้านการศึกษา หรือ ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 ปี เป็นที่ยอมรับในชุมชนในด้านการบริหารงานและความสัมพันธ์กับชุมชน

ผู้แทนครู เป็นครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการศึกษา และเป็นผู้ที่เคยได้รับ โล่เกียรติคุณ หรือเข็มเชิดชูเกียรติ จากการทำงาน ด้านการศึกษา หรือ รับราชการครูเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 ปี เป็นที่ยอมรับในชุมชนในด้านการปฏิบัติงานและความสัมพันธ์กับชุมชน หรือ เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการระดมทุนเพื่อศึกษาและพัฒนาสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับในชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร และ งานวิจัยเกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 56-93)
3. กำหนดขอบข่ายของคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงและความครอบคลุมเนื้อหา
 - 5.1 ดร. นงเยาว์ แคนสุข คุณวุฒิ ค.ด. การบริหารจัดการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถาม
 - 5.2 นายชัยยนต์ ผือ โย คุณวุฒิ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถาม
 - 5.3 นายสุริยงค์ วงษ์บุตร คุณวุฒิ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองเหล็กศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถาม
6. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

7. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการกองศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในเก็บข้อมูล

2. สัมภาษณ์ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และ ผู้แทนครู จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์โดยการสรุปประเด็นข้อเสนอแนะแล้ว นำมาเสนอข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY